בס"ד

מקור הברכה

חכמה ומוסר

עלון 746
דו שבועי

עלון בעניני פרשת השבוע, מוסר, הלכה, ואגדה. בראשות הרה"ג **אברהם טויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה הגבוהה לבוגרי ישיבות קטנות מצטיינים וכולל אברכים - "**חכמה ומוסר**". פעיה"ק רכסים ת"ו, רח' התאנה 2 טל' - 9847363 - 04.

פרשת: יתרו.

"ראש עשרת הדיברות"

הקב"ה פונה לעם ישראל במעמד הגדול והנשגב ביותר בעולם – מעמד נתינת עשרת הדיברות לעם ישראל. עשרת הדיברות אשר נחקקו לכל יהודי בכל הדורות. האם יודעים אתם מהם המילים האחרונות בעשרת הדיברות? – תשובה: "לא תחמוד בית רעך... וכל אשר לרעך." מכאן למדו צדיקים ואמרו כי תכלית כל עשרת הדברות נעוץ במילים הללו, והוא שיטהר האדם את מידותיו של בין אדם לחברו ע"י שיסייעו ויעזור לו, וחלילה לא יפגע בו או יצערו.

מספרים על הרב הגאון ר' העשיל זצ"ל, מי שהיה רבו של מרן הרב שך זצ"ל. בעודו בחור ישיבה צעיר, התדפקו גבירים ואנשים חשובים רבים על דלתו על מנת לזכות בו לחתן לביתם. בשעה טובה ומוצלחת לאחר מספר הצעות, פגש ר' העשיל בבת ישראל כשרה והשניים החליטו להשתדך. אביה של הכלה היה גביר חשוב ומכובד באחת העיירות אשר התפאר עד למאד בחתן המיוחד שזכה.

והנה, שבועות בודדים טרם מועד החתונה, הגיע החתן המפואר ר' העשיל להתארח בעירו של חתנו ולסעוד על שולחנו. חמיו לעתיד דאג לו לדירת אירוח גדולה ומרווחת בסמוך לביתו. החתן, ר' העשיל הגיע מוקדם עם בוקר של יום שישי לעיר של כלתו ונכנס לדירת האירוח אשר הוכנה בשבילו. בעודו מסדר את מטלטליו בדירה, הביט הוא מבעד לחלונו אשר השתקף היישר אל דירת בית כלתו, וחזה במחזה מבהיל ומרטיט אשר זעזע אותו לחלוטין: בחצר ביתו הגדולה של חמיו הגביר הכינו בצק גדול ומפואר אשר שטחו אותו על שולחן בגינה, בכדי שיטפח וכך יעשו ממנו אטריות דקות לסעודת שבת.

היתה זו עיסה גדולה ומכובדת הראויה להינתן על שולחן מלכים, כמוה לא ראה ר' העשיל כבר שנים. והנה, לפתע רץ אחד התרנגולים שבחצר הישר אל העיסה והחל לנקר בה להנאתו. מיד כשראתה זאת בתו של העשיר, מי שאמורה להיות אשתו לעתיד, רצה בזעם רב אל התרנגול המסכן והאומלל, אחזה בו בגרונו בשתי ידיה וטלטלה אותו מצד לצד ללא סוף, בעוד התרנגול זועק על נפשו לרחמים, עד ששלחה אותו לנפשו בכעס.

נבהל ר' העשיל מהמחזה הנורא: "האם אשה אכזרית שכזו, אשר אין לה טיפת רחמים ולו אף על עופות תמימים – היא זו שתהיה אשתי?! בשום פנים ואופן", החליט מיד. "אך מה אעשה?! הרי אם אבטל כעת את השידוך, שבועות בודדים לפני החתונה, הרי היא תצטער ותתבייש נורא, ולא שווה כל התורה שהנני לומד, אם אגרום צער קטן לבת ישראל", חשב לעצמו, עד שעלה רעיון מבריק במוחו: "אולי לא אצער אותה ואבטל את השידוך, אך אגרום לה שהיא לא תרצה אותי."

מה עשה? מיד יצא הוא אל בית המדרש המרכזי בעיר, שם ישבו ועסקו בתורה תלמידי חכמים רבים, רץ הוא אל קופת הצדקה והחל לנענע אותה בצורה מיסתורית, ועשה עצמו כמי שמנסה לקחת את הכסף מתוכה. מיד נבהל הציבור שנכח במקום מהאיש הלא ידוע המנסה לקחת מכספי הצדקה, עד אשר שמעו כי הוא שייך לגביר של העיירה ורצו לספר לו על 'הגנב הגדול' שזכה לבתו. כששמע זאת הגביר, הזדעזע עמוקות, ומיד החל הוא ובתו המשודכת לבזות ולגנות את ר' העשיל: "תתבייש לך, נוכל, רמאי, תסתלק מאיתנו, אין לנו קשר אליך...". ר' העשיל אסף את חפציו ויצא מהעיר עם דמעות של שמחה, כשהוא ממלמל לבורא עולם ואומר: "רבונו של עולם, תודה רבה שהצלת אותי מהשידוך הזה, אך יותר מהכל אני מודה לך שעזרת לי לא לפגוע או לצער בת ישראל. אשר מוטב היה שיבזו וישפילו אותי ויחשבו שאני גנב, למרות שבפועל לא נטלתי מאומה, ואף יוציאו עליי שם רע בכל העולם, ובלבד שלא אפגע בבת ישראל ולו לרגע אחד."

בורא עולם מרמז לנו בעשרת הדיברות כי סיומם הוא המילים: "וכל אשר לרעך", ללמדך כי יותר מכל מה שהוא רוצה שנקיים את תורתו, הוא חפץ שנאהב זה את זה ונחיה בשלום זה עם זה, כשהעיקר הגדול הוא לא לצער אף יהודי ולא לגרום לבושה או אכזבה, כפי שאמר הלל: "מה ששנוא עליך, אל תעשה לחברך, זו כל התורה.

פרשת: משפטים.

"הוצאה מהשמיים"

אמרו רבותינו ז"ל בתלמוד (ב"ב יא:) "דרש ר"י ברבי שלום: כשם שמזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה, כך חסרונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה" – על כל אדם נקבע ונקצב ביום ראש השנה כמה ירוויח וכמה ישגשג, ומנגד, כמה יפסיד וכמה יחסר מכיסו בכל יום ויום.

ממשיכה הגמרא ואומרת: "אם זכה – יתקיים באדם 'הלא פרוס לרעב לחמך,' כלומר, שאם זוכה האדם, מוציא הוא מכיסו את כל אשר נגזר עליו לאבד, על ידי נתינה למוסדות צדקה וחסד. אך מאידך, אם לא זכה – 'ועניים מרודים תביא בית', יבואו נושים, הוצאות, מיסים, ארנונה וחובות ויקחו את אשר נגזר עליו להוציא.

בשמים כבר החליטו כי ₪ 400 צריכים החודש לצאת מהחשבון שלך, אזי הם יכולים להגיע לרעבים וחסרי כל, או מצד שני, לתוספת רבית בארנונה או לפיצוץ בצנרת שיעלה כסכום הזה – כל שעלינו לעשות הוא לבחור היכן להוציא את מה שנגזר עלינו כבר להוציא.

מספרים כי פעם אחת, הגיע רבנו ה'חפץ חיים' אל אחת העיירות והתאכסן בבית הגביר ר' יעקב רייבר ע"ה. רבים מבני הקהילה אשר שמעו כי מרן ה'חפץ חיים' מגיע לביתו של ר' יעקב הנגיד, צבאו על ביתו וביקשו ברכה וישועה.

אחד האנשים שהגיע להתברך מפי ה'חפץ חיים' קיבל רשות ונכנס אל הבית. הוא נכנס פנימה וראה את החפץ חיים אוכל פת שחרית, כשקודם לכך הוא פותח באמירת "מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר", הנהוג לומר ע"פ ההלכה בשעת הסעודה. והנה, כאשר הגיע ה'חפץ חיים' למילים: " ך טוֹב וחסד ,, דפוּנִי כָל ְמי חַיָּי", עצר הצדיק ופנה לאותו אדם בשאלה: "אמור נא לי, יהודי

ההמשך בעמוד הבא.

אסור לעיין בעלון זה בשעת התפילה, נא לשמור על קדושת העלון (גניזה).

יתרו

שבת מברכין.

* **מפטירין:** בשנת מות ישעיה ו'.

* המולד: ליל שבת, שעה 21:29 ו 5 – חלקים.

* ראש חודש יחול אי"ה, בשבוע הבא, בימים שישי ושבת.

זמני הדלקת נרות שבת

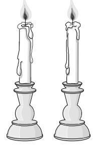

כניסת השבת

חיפה : 4 : 42
תל אביב : 4 : 52
ירושלים : 4 : 37

יציאת השבת

חיפה : 5 : 52
תל אביב : 5 : 54
ירושלים : 5 : 53
ר"ת חיפה : 6 : 29
ר"ת תל אביב : 6 : 30
ר"ת ירושלים : 6 : 23

משפטים

השבת, ב' דראש חודש.
ב' ספרים.
אין אומרים 'צדקתך' בשבת זו.

* **מפטירין:** השמים כסאי ישעיה ס"ו.

זמני הדלקת נרות שבת

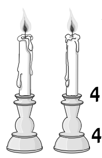

כניסת השבת

חיפה : 4 : 49
תל אביב : 4 : 59
ירושלים : 4 : 43

יציאת השבת

חיפה : 5 : 58
תל אביב : 6 : 00
ירושלים : 5 : 59
ר"ת חיפה : 6 : 35
ר"ת תל אביב : 6 : 36
ר"ת ירושלים : 6 : 31

משל ונמשל...

"והודעת להם את-הדרך ילכו בה ואת-המעשה אשר יעשון" (שמות יח, כ).

כדי לעבוד את ה' יש להכיר תחילה את דרך ה'.

אדם קיבל במתנה שעון יקר ומדוייק להפליא. הוא קיווה שמעתה והלאה יתנהלו תהלוכות חייו באופן מחושב. הוא לא יאחר לפגישות, יגיע בזמן לבית הכנסת וסדר ישלוט במעשיו.

אולם לאחר זמן התברר שתהלוכות חייו לא השתנו כלל, הוא המשיך להגיע למקומות שונים שלא בזמן, ולמרות רצונו לא היה באפשרותו להעזר בשעון. הסיבה לכך היתה, שאמנם השעון פעל כשורה, אולם מלכתחילה לא כיוונו את מחוגיו לשעה הנכונה. מכיוון שהשעון לא הראה את השעה הנכונה, אלא שעה סתמית אחרת ממילא לא היתה בו כל תועלת.

הנמשל: אנשים רבים שואפים בכל לבם לעשות טוב ולהמנע מעשיית רע. הם גם משתדלים ללכת בדרך שהם סבורים שהיא טובה, אולם מתברר שדרכם כלל וכלל אינה כשורה. הסיבה לכך היא שכדי לפעול בדרך הטובה יש לדעת תחילה מהי דרך זו ויש להכיר אותה היטב. את הדרך מראה לנו ההלכה.

הדינים הכתובים בשולחן ערוך הם המעשים המדויקים שאותם מעוניין ה' שנעשה. אדם שאינו לומד דינים אלו, אינו יודע מה ראוי לעשות ולכן, למרות רצונו הטוב אין באפשרותו להגיע אל האמת. משול הוא לשעון שאינו מכוון שאינו מביא כל תועלת, כי השעה שרואים בו אינה השעה **האמיתית**!!!...

עמוד התפילה...

*** אי"ה מדי יום מתקיים מנין בשחרית יחד עם בחורי הישיבה הגבוהה בוגרי ישיבות קטנות מצטיינים.**
הציבור היקר והקדוש מוזמן.
קורבנות ב: 6.55. ישתבח ב: 7.30.
*** וכן מדי שבת, קורבנות ב: 7.15.**

אבות ובנים

אי"ה מדי שבת קודש, אחר תפילת ערבית במוצאי שבת קודש, או חצי שעה אחרי ערבית, מתקיים לימוד של **אבות ובנים** בבית מדרשנו, **הציבור הקדוש מוזמן לטעום ולהגדיל תורה ולהאדירה.**

בס"ד, שיעור תורה בקרית חיים...

כמו כן, הננו שמחים להודיע לציבור הקדוש, שמתקיים שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה שליט"א מדי שבוע ביום שני בקרית חיים מערבית ברח' אברבנאל (בבית הכנסת הלבן-הקרוב לים) בהלכות תפילה, מספר בן איש חי, בשעה 19.45 בערך.

הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

רואים ישועה והצלחה!!!

המעונינים לתרום לאחת מסעודות הישיבה - לעלוי נשמת נפטרים, לרפואה, להצלחה, לזווג הגון, לזרע של קיימא או הצלחה בכל הענינים, התרומה לישיבה בסך - 200 ש"ח.
ויהי רצון שבזכות החזקת התורה הקדושה, שתבורכו בכל מילי דמיטב. לתיאום בט"ל: 9847363 - 04.
או דרך בנק הדואר, מס' החשבון בבנק הדואר - 2598156.

זמני התפילות והשיעורים בימי החול לציבור הקדוש.

אי"ה, בבית מדרשנו מתקיים מדי יום בשחרית תפילה כותיקין. להלן זמני הנץ החל משבת "יתרו, משפטים"

יום	עלות השחר	טלית/ ותפילין	נץ
ש	5:29:45	5:40:45	6:33:30
א	5:28:45	5:40:15	6:32:45
ב	5:27:45	5:39:30	6:32:00
ג	5:27:00	5:39:00	6:31:15
ד	5:26:00	5:38:15	6:30:30
ה	5:25:00	5:37:30	6:29:45
ו	5:24:00	5:36:45	6:29:00
ש	5:23:00	5:36:00	6:28:00
א	5:22:00	5:35:15	6:27:15
ב	5:20:45	5:34:15	6:26:15
ג	5:19:45	5:33:30	6:25:15
ד	5:18:30	5:32:45	6:24:30
ה	5:17:30	5:31:45	6:23:30
ו	5:16:15	5:30:45	6:22:30

השיעור בכולל ערב לקהל הקדוש.

* שיעור הכנה
מ: 21.00 – 20.30.

* ומהשעה:
22.00 – 21.00
שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה, במסכת: מועד קטן

אחר תפילת שחרית **שיעור בהלכה** ע"י מורנו ראש הישיבה **בהלכות ספר - תורה.**

מנחה: 12.40.
ערבית ראשונה: 19.05.
ערבית שניה: 22.00

שיעור מוסר מדי יום ע"י מורנו ראש - הישיבה והכולל.
בשעה: 18.40 **הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.**

מכותלי בית המדרש בימי שישי ושבת

* **ביום שישי בבוקר** שיעור עם מורנו הראש ישיבה מהשעה: 11.15 - 12.30 במסכת **מנחות**, ואחרי כן תפילת מנחה.

* **בליל שבת** שיעור בשעה: 21.00 - 20.00.

* **וביום השבת:** אחרי תפילת הנץ מתקיים שיעור בהלכה - בהלכות תפילין סימן **ל"ו**, עם הסברים למעשה ע"י מורנו ראש הישיבה (קידושא רבה אחר התפילה).

* **בשבת** בין השעות: 16.00 - 15.30 - שיעור כחצי שעה - חומש עם פירוש **הרמב"ן**, ע"י מורנו ראש הישיבה. ואחרי כן בשעה 16.00 תפילת מנחה.

הציבור הקדוש מוזמן על מנת להגדיל תורה ולהאדירה.

דבר המערכת.

לכל אחינו "בית ישראל" עליה בתורה ויראת שמים, וחורף בריא ושמח.

המעונינים לזכות לתרום ל"זכוי הרבים", ע"י הוצאת עלון זה לאור, ע"י תרומה לישיבה בסך - 200 ש'. עם אפשרות לפרסום, לעלוי נשמת או להצלחה בכל הענינים, או בחסות שתפורסם. אפשר לצור קשר עם המערכת בט"ל- 0527-182434
המעונינים לתרום להחזקת המוסדות: מס' חשבון בנק הדואר– 2598156 תזכו למצוות.

המשך לפרשת: משפטים

יקר, למה התכוון דוד המלך כשאמר 'רִדְפוּנִי'? וכי על הטוב והחסד של ה' ניתן לומר בלשון 'רודף', והלא 'רודף' הוא שם נרדף לדבר מציק ומעיק, ומה שייכותו במילים הללו שכולם טובה וברכה?"!

האיש נשאר קפוא על מקומו, ואז ענה ה'חפץ חיים' ואמר: "אלא דע לך יהודי יקר, כי הרבה פעמים בחיים אדם עוסק בחסד או בצדקה למוסדות תורה או נזקקים, ובשלב מסוים הוא מתחיל לחוש כי הדבר נעשה לו למטרד. הוא מרגיש שזה כבר 'כבד עליו' ההוראת קבע לכולל, קשה לו כבר העזרה הקבועה לסל מזון לנזקקים. הדבר אף לוקח מזמנו, מפריע לו בעסקים ונוגע לו בכיס. לאדם כזה פונה דוד המלך ומודיע: "גם אם לפי דעתך הצדקות או החסדים שלך 'רודפים אותך' ומציקים לך, תתפלל לה' שהם אלו שיהיו הרודפים שלך!. שצרות כאלה של 'עניים' יעסיקו אותך. ואם תשאל למה? אז דע לך, כי אם הרודפים הטובים האלו ילכו, יבואו רודפים אחרים, וטוב לך שעני ירדוף אותך לבקש צדקה ולא מס הכנסה. עדיף לך שכוללים וישיבות ירדפו אותך ולא בעיות בשלום בית או בבריאות שיוציאו ממך ממון. שתמיד יהיה לך 'עסק' רק עם רודפים טובים."

האורח שמע את הדברים שיצאו מפי קדשו של הרב, נישק את היד של הרב, קם ויצא מן החדר. שאל אותו הגבאי: "רק רגע, ומה עם השאלה שרצית לשאול?." ענה לו האורח: "הרב כבר השיב לי." "מה זאת אומרת?", הוסיף הגבאי לשאול, או אז ענה האורח והסביר "לפני כמה שנים הקמתי גמ"ח, אך לצערי היום אני כבר עייף ממנו, אין לי את הזמן, את המשאבים ואת האמביציה שהיו לי אז, וזה שואב ממני המון כוחות שאין לי כרגע. אשתי הציעה לי להעביר את הגמ"ח לידיים אחרות. אמרתי לה שלהכרעה כזו צריך כתפיים רחבות, הנה החפץ חיים הגיע לעירנו, נשאל אותו שיכריע לנו. כעת כבר קיבלתי את התשובה: "תבקש שהעניים ירדפו אותך ולא ירדפו אותך דברים אחרים." (הרה"ג אפרים שרבני שליט"א).

זכור יהודי יקר את הכלל הגדול בחיים: " כשם שמזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה, כך חסרונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה" – אל תחשוש לעזור ולתרום מעצמך ומהונך למוסדות תורה וחסד, כי אינך מחסיר מעצמך מאומה, אדרבה, כל שקל שאתה מוציא לצורך קדושה, הינך חוסך מעצמך הוצאה זהה לדברים אחרים חסרי משמעות כדו"חות ובעיות אחרות, כי מה שנגזר שיצא ממך, יצא בכל מצב. רק נשכיל להשקיעו כראוי.

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה".
שער ג פרק: צו.

ראיתי פעם בספר של משגיח של ישיבה מסוימת, שר' אשי היה סגי נהור, אני לא יודע בדיוק באיזה שלב בחייו, ומובא, שהוא נכנס למקום חשוך למשך תקופה ארוכה, אחרי כן הביאו לו אבנים טובות מאירות וע"י כך התעוור, ולמה? כי הוא לא יכל להשיג את העניין הזה של לא להסתכל מחוץ לארבע אמות, ורק כך הוא השיג את זה.

ושם הוא מסביר, תאר לך כמה הפסד בתורה היה לו מחמת העוורון הזה. וזה רעיון שתפס אותי ממש חזק... הרי, כמה ביטול תורה היה לו מזה, באיכות, בכמות, והוא היה צריך להיות תלוי באנשים כדי שיוליכו אותו, הוא שילם כל כך מחיר יקר, כדי להגיע לשלמות. זה לא אדם שלא זיכה אחרים בתורה או שלא זכה לעצמו, הוא זכה המון בתורה, הוא הרי חיבר את הש"ס, והיתה לו ישיבה נפלאה...

בירחי כלה היו מגיעים לשם חמש עשה אלף איש, והיה יורד עמוד אש, והגמ' אומרת (ברכות יז:) שהגויים של מתה מחסיא הם "אבירי לב", מכיון שהם היו רואים עמוד אש שיורד 'בירחי כלה' ואעפ"כ לא התגירו!

הוא הרי היה מזכה רבים גדול, והיה אכפת לו מהמידה הזאת, והוא הקריב כל כך הרבה! ואנחנו צריכים רק קצת לבטל מהתורה כדי להגיע לשלמות שלנו.

כדי שאנחנו נאהב את היהודים ולא נקפיד ונהיה בעלי חסד, "מה הוא רחום..." לא כתוב מה הוא 'מרחם' אלא מה 'הוא' 'רחום', שהמהות של הקב"ה היא 'רחום', מה הוא חנון שהמהות שלו 'חנון', לא צריכים לעשות רק פעולות של רחמים, צריך שהעצמיות שלנו תהיה 'רחום', שהעצמיות שלנו תהיה 'חנון'.

איך תהפוך את העצמיות שלך? זה לא יבוא לבד, צריך לעשות פעולות שיחדירו לפנימיות, שהפנימיות תתהפך. אם אדם ימות כשהוא לא שלם, תהיה לו בעיה גדולה, וצריכים להקדיש כדי להגיע לשלמות הזאת, ושווה להקדיש, כל התלמידי חכמים הקדישו הרבה מחייהם בשביל כך.

אם הוא רואה שיש לו חסרון בשלמות המידות שלו, שווה אפילו לסגור קצת את הגמרא בשביל תיקון המידות, אם מצד להגיע למידת 'הענווה', ואם מצד להבנות במידת 'החסד', שווה להשקיע בשביל השלמות שלו. אני לא אומר שכל היום הוא ישב בפרשת דרכים כדי להראות לאנשים את הדרך, אבל קצת כן, הם הקדישו, והקריבו, כי היה אכפת להם מהשלמות שלהם.

כשדיברו בהספד של הרב מישקובסקי, סיפרו שבאו לישיבת לומז'ה ושמעו מישהו לומד מוסר עם כל העוצמה, וזה הי'ה הוא. שמעתי ת"ח אחד שאומר, שיש קשר גדול בין ההצלחה בלימוד לבין המוסר. המוסר גורם לאדם ללמוד טוב, וגם ללמוד נכון. הוא מישר בלימוד.

הרב קלופט זצ"ל הי'ה ת"ח בעל שיעור קומה בנגלה ובסוד ממש ענק, וגם בעבודה המוסרית הוא היה משהו מיוחד, הרב וולבה זצ"ל היה תלמיד שלו.

ולראות את הרב קלופט זצ"ל בהנהגות שלו, אין לי זמן עכשיו להאריך, זה היה ממיס, הוא היה אחד מהענקים. מי שהיה רואה את הפשטות שלו, עם כל אחד ואת החסד.

את כל המשכורת שלו הוא היה נותן לכולל. וגם כן התנהג עם כל אחד כאחד האדם, לא התגדל, לא התגאה על אף אחד, הי'ה מתענין באנשים שנפגש איתם.

פעם, באתי לשאול אותו על דירה לקנות, הוא היה יושב ולומד, ושעה שלמה הוא חקר אותי, שעה על השעון, אי אפשר להאמין, איפה הדירה נמצאת, אם יכולים להכנס לשם חתולים, האם הבית קרוב לתחנה וכו' בשבילי זה היה כמו ללמוד עשרים פעם ספר 'מסילת ישרים', אדם שאוהב ללמוד, ויודע ללמוד, ולשאול על חתולים ועל התחנה וכל זה כדי שהעצה תהיה שלמה!

והמדובר היה על בית ישן... הוא הפקיר את עצמו למען התורה, את כל המשכורת נתן לכולל, אבל לגבי עצה, שליהודי לא יכנס חתול לבית. הוא הקדיש הרבה זמן....

ההמשך יובא בעוד כשבועיים אי"ה.

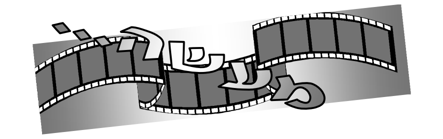

כבוד הורים

כידוע, התורה הקדושה מצווה אותנו: "כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ" (שמות כ, יב). להלן סיפור נורא, שהובא ב'ווי העמודים.' יש בו כדי ללמדנו עד כמה עלינו להיזהר בכיבוד הורים. אמא הגיעה למו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, להתנות את צערה על בנה, שלא רק שאינו מכבדה, כפי שכתוב בתורה הקדושה, אלא שהוא אפילו מבזה אותה. הוא משפיל אותה ואין לה מנוחה ממנו.

הבן הוא מלומד גדול, ופרנסתו היא על ידי דיבור, שהוא שומע את צרותיהם של אנשים ומייעץ להם כיצד לפתור את הבעיה, אבל הוא לקוי מאוד בכיבוד אב ואם. מו"ר הגר"י זילברשטיין שליט"א אמר לה: "עליך להזהיר אותו, שכך כתוב בתורה: 'כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ (שמות כ, יב.) אם ישמע - יתברך, ואם חלילה לא - אז הוא משחק באש."

לאחר מספר ימים האמא הגיעה שוב למו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין לספר לו על צרותיה. הפעם נחתה עליה צרה חדשה: הבן קיבל את המחלה הקשה בלשון ל"ע. הוא פנה למומחים בתחום, אבל לדעתם - אין מנוס, כי אם לקטוע לו את הלשון.

אם יקטעו לו את הלשון, נוסף על כל צרותיו, הוא גם יאבד את מקור פרנסתו, שהיא היתה מקור גאוותו. הוא הרגיש את עצמו יותר מלומד מאימו, ולכן לא חשש לפגוע בה. האמא בכתה ואמרה: "אני מוחלת לו על מעשיו בלב שלם, והוא גם מתחרט על מעשיו. שהרב יברך שהבן יתרפא." הרב פכר ידיו ביאוש ואמר: "מה אפשר לעשות, הרי הוא מוזהר ועומד. נורא נוראות, הרי זה משחק באש!!!

ומעשה ברבי יחזקאל לנדא [בעל הנודע ביהודה] שראה איזה ילד גוי הולך ובוכה. שאל אותו הרב למה אתה בוכה, ענה הילד אמי החורגת כל בוקר מעירה אותי לצאת לשוק למכור את כל הלחמים שהיא אפתה, והנה היום מכרתי את הכל אבל באו שני נערים וגנבו לי את כל הכסף, ואם אמי החורגת תראה שחזרתי בלי כסף היא תכה אותי מכות חזקות, ובטח גם לא אזכה לארוחת ערב, לכן אני מפחד לחזור הביתה.

קרא לו הרב לביתו נתן לו את סכום הכסף שנגנב לו והוסיף לו קצת שילך לאכול ושילחו לביתו. והנה כעבור עשרים שנה בערך, בליל הסדר הרב שומע דפיקות בדלת והוא ניגש לפתוח והוא רואה איזה גוי גבוה ושואל את הרב אם אפשר להיכנס. אמר לו הרב בבקשה היכנס. רציתי רק להודיע לך הודעה דחופה ביותר, אני עובד עם כל הגויים במאפיה והם מתכוננים במוצאי פסח להרעיל את כל הלחמים ולכן תעשה כחכמתך להציל את היהודים.

תודה רבה אמר הרב אבל מה הביאך הלום, אמר לו אני אותו ילד גוי שלפני עשרים שנה נתת לי את הכסף שנגנב ממני ולכן הרגשתי שאני חייב לך. והלך האיש הנ"ל. והרב הכריז לכל היהודים לבוא לבית הכנסת הגדול כי יש דבר חשוב להודיע. והרב בחכמתו הרבה אמר לכל היהודים, תשמעו - השנה היה לנו טעות בחשבון ולכן אסור לאכול חמץ גם יום אחרי שביעי של פסח, וכן היה.

והגוים שראו שאף אחד לא קונה מהם לחם התלוננו למלך, והמלך קרא לרב היהודים ושאל אותו על כך, אמר לו הרב אם אתה רוצה לראות איזה לחם הכינו לנו תתן לאחד מכלביך שאתה לא צריך, ואיך שהכלב אכל את הלחם מיד צנח על הרצפה ומת. ואז הבין המלך ושם את כל האופים במאסר וליהודים היתה אורה ושמחה. ומזה אנו נלמד כמה צריך לעשות כל מעשה טוב ולברוח כמו מאש מכל עבירה. ואותיות חצי באמצע יש את האות צ ומסביבה חי ללמדך אם אתה צדיק אתה חי...

בס"ד

מצא את המסתתר

לפרשת	משפטים
מצא 18 מילים בלבד בתפזורת. במאוזן, במאונך ובאלכסון.	מצא מימרה מסתתרת.

ש	ל	מ	ה	ש	מ	ש	כ	ד
ק	ג	כ	י	ה	פ	כ	ג	פ
ד	ת	ל	ח	ש	כ	ד	ק	ש
כ	ו	ו	ה	י	ר	ח	כ	ה
ג	מ	כ	ל	ד	מ	ה	ד	ת
ע	י	ה	ל	פ	נ	י	ג	נ
צ	כ	ר	ב	ו	א	א	צ	ע
ה	ח	א	י	ו	מ	כ	ב	ח
ג	ה	ש	מ	צ	ר	ע	ג	נ
ע	צ	ש	ה	ג	ד	ו	ל	ע
ח	פ	ו	ה	נ	ו	ר	א	צ
ט	כ	צ	פ	ב	ה	ט	ע	פ
ג	נ	ש	ה	ת	ח	ר	ג	ו
צ	ע	ד	ו	מ	מ	פ	כ	ר
ח	ב	ס	ו	ה	צ	ה	ע	ג
א	כ	ר	צ	ג	ד	ז	י	א

משפט	ערמה	גנב
שארה	כסותה	ענתה
אבן	אגרוף	ימות
יזד	מות	הכה
שלמה	אבדה	מת
חמור	שה	עד
טרפה	פשע	גר

האם מצאת את המשפט:

יואל פרק ג פסוק ד

מאת: השמש יהפך לחשך והירח לדם לפני בוא יום השם הגדול והנורא:

הלכות: ברכת הפרי וברכת שהחיינו איזה מהם להקדים.

א. ברכת הפרי וברכת שהחיינו איזה מהם להקדים

מ"ב סקי"א: ועיין בפמ"ג שכתב דלכתחילה נכון לברך שהחיינו קודם ואח"כ יברך ברכה הראויה לה וכו' ובדיעבד אם בירך שהחיינו אחר הברכה וכו' אין זה הפסק. ומשמע שכן סבירא ליה להמשנ"ב למעשה, אמנם מצינו בספרי גדולי הדורות דיעות לכאן ולכאן, יש שהצדיקו את הנוהגים לברך שהחיינו לפני ברכת הפרי כי בעיקרו ברכת שהחיינו באה על ראיית הפרי שהוא לפני האכילה, ועוד כי ברכת שהחיינו רשות הוא ויש לחוש להפסק. ומאידך יש שהצדיקו את הנוהגים לברך את ברכת הפרי ואח"כ שהחיינו, כי תדיר ואינו תדיר תדיר קודם, וכיון שנקטינן לברך בשעת אכילה וקיבלנו עלינו את ברכת שהחיינו על פרי חדש כחובה אין לחשוש להפסק.

ולמעשה בקרב הספרדים המנהג עפ"י גדולי ספרד לברך בראשונה את ברכת הפרי ואח"כ שהחיינו, ובקרב האשכנזים נחלקו המנהגים ודעביד כמר עביד ודעביד כמר עביד.

ובכל ענין, אף אלו הנוהגים לברך שהחיינו, אם פתח בברכת הפרי ושכח לברך שהחיינו, יברך לאחר מכן שהחיינו לפני הטעימה, ואין חושש משום הפסק.

ב. שכח לברך שהחיינו בתחילת אכילתו

מ"ב סקי"ג: ואם לא בירך בשעת אכילה ראשונה שוב לא יברך על אכילה שניה. אבל כל זמן שעסוק עדיין באכילה ראשונה, אף על פי שאכל יותר מטעימה ואף יותר מכזית, כל זמן שעדיין לא שבע מאכילת הפרי ודעתו לאכול עוד, יוכל לברך שהחיינו, כי השמחה עדיין נמשכת, ששמח על אכילת הפרי החדש, ורק כשנזכר שלא בירך עד לאחר שגמר אכילת כמות הפירות שהיה בדעתו לאכלו באותה אכילה ראשונה שוב לא יברך שהחיינו, אף שעדיין לא עבר שיעור עיכול, אלא באכילה שניה יאמר שהחיינו בלא שם ומלכות, והמדקדק באורחותיו נכון שיקח פרי חדש אחר שעדיין לא אכל, ויכוין לפטור הפרי שעליו שכח לברך שהחיינו.

ג. ברכת שהחיינו על פירות מורכבים

ביה"ל, ד"ה פרי: כתב הבה"ט בשם הלק"ט על פירות מורכבים מין בשאינו מינו אין מברכין עליו לפי שבתחילתו נעשה נגד מצוות הבורא, ובתשובת שאילת יעב"ץ (סי' ס"ג) חולק על זה וכו'. ועוד נשאו ונתנו בזה הפוסקים בצדדים לכאן ולכאן, ויש שרצו לחלק בין אם ההרכבה נעשתה ע"י יהודים או נכרים, ולמעשה נקטינן שיקח פרי חדש אחר אשר אינו מורכב ויברך עליו שהחיינו ויכוין לפטור המורכב, ההמשך יובא אי"ה בשבוע הבא.

בס"ד

קח פסק זמן...

מעוניין בהפוגה לשעות:

הבוקר/ צהרים/ערב ?

או שבת אירוח?

בישיבת 'חכמה ומוסר' שכונת בנה ביתך רח' התאנה 2 רכסים.

בנשיאות הרה"ג **אברהם טוויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה.

לפרטים : הרב נתנאל יהב , טל' : 7124735 - 052 .

* שבתות האירוח מיועדות רק לרווקים.

בימי שני מדי שבוע מתקיים שיעור מפי ראש הישיבה שליט"א בשעה 19:45 בבית הכנסת הלבן ברח' אברבנל, בקרית חיים מערבית.

בכל יום שני בשעה 20:15 מתקיים שיעור תורה בביהכנ"ס "נצר יעקב" ברח' ט'רניחובסקי 9, קרית בנימין קרית אתא. ע"י אחד מרבני הישיבה.